

NATIONALE ARBEIDSRAAD

CENTRALE RAAD VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN

ADVIES Nr. 2.417

CRB 2024-1060
CO 1000

Gemeenschappelijke Raadszitting van 17 april 2024

Advies betreffende de verstrekking van inlichtingen uit de databank inzake woon-werkverkeer

3.521

Inbehandelingneming

Bij brief van 21 februari 2024 heeft de heer Georges Gilkinet, federaal minister van Mobiliteit, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad (hieronder: de Raden) om advies gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 houdende de uitvoering van hoofdstuk XI van titel VII van de programmawet van 8 april 2003 betreffende de verzameling van gegevens over woon-werkverplaatsingen van werknemers, en tot opheffing van het ministerieel besluit van 29 oktober 2004 houdende vaststelling van de voorwaarden tot het bekomen van inlichtingen vanwege de databank inzake woon-werkverkeer (hieronder: het ontwerp van koninklijk besluit).

De gemengde subcommissie Federale diagnostiek, die binnen de Raden belast is met dit dossier, heeft dit ontwerp van koninklijk besluit aandachtig onderzocht en besproken tijdens haar vergadering van 11 maart 2024. Het onderstaande advies, dat tot stand kwam na deze bespreking, werd op 17 april 2024 door de gemengde plenaire vergadering van de Raden goedgekeurd.

ADVIES

1 Algemene opmerkingen

De Raden nemen er akte van dat het koninklijk besluit waarvan het ontwerp ter advies voorligt, tot doel heeft dat elke entiteit (hetzij een individu, hetzij een onderneming) aan de FOD Mobiliteit en Vervoer toegang zal kunnen vragen tot de gegevens die verzameld worden in het kader van de federale diagnostiek woon-werkverkeer. Daartoe wordt artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003¹ gewijzigd, rekening houdend met zowel de verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 betreffende de bescherming van persoonsgegevens (GDPR) als de richtlijn (EU) 2019/1024 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie. Ook wordt het ministerieel besluit van 29 oktober 2004 houdende vaststelling van de voorwaarden tot het bekomen van inlichtingen vanwege de databank opgeheven.

In dit verband merken de Raden op dat de federale diagnostiek informatie oplevert die niet alleen voor de sociale partners een reële meerwaarde heeft in het kader van de sociale dialoog inzake mobiliteit die ze op verschillende niveaus voeren, maar eveneens voor tal van andere actoren. Dit blijkt bv. uit de schriftelijke bevraging over het gebruik van de federale diagnostiek die de Raden tussen 28 september 2023 en 22 november 2023 organiseerden en waarvan de resultaten worden weergegeven in hun advies "Editie 2024 van de federale diagnostiek woon-werkverkeer" van 27 maart 2024. In dit kader hebben de Raden de FOD Mobiliteit en Vervoer gevraagd om de bevoegde autoriteiten (op lokaal, gewestelijk en federaal niveau), de openbaarvervoeroperatoren en de bedrijfszonenmanagers te informeren over de gebruiksmogelijkheden van de gegevens van de federale diagnostiek.

De Raden bedanken de minister dat hij hun om advies vraagt over het ontwerp van koninklijk besluit. De minister geeft hiermee immers gevolg aan hun vraag om geraadpleegd te worden over wetgevende en verordenende maatregelen die worden overwogen met betrekking tot de gegevens die in het kader van de federale diagnostiek woon-werkverkeer worden verzameld.

¹ Koninklijk besluit houdende de uitvoering van hoofdstuk XI van titel VII van de programmawet van 8 april 2003 betreffende de verzameling van gegevens over woon-werkverplaatsingen van werknemers.

2 Specifieke opmerkingen

In dit advies uiten de Raden een aantal specifieke bezorgdheden die ze hebben na het doornemen van het ontwerp van koninklijk besluit.

2.1 Behoud van de mogelijkheid tot het gratis verkrijgen van data

De Raden merken op dat in het ontwerp van koninklijk besluit niet vermeld wordt of de aanvrager van inlichtingen uit de databank inzake woon-werkverkeer moet betalen voor de behandeling van deze inlichtingen en voor de mededeling van de resultaten ervan door de FOD Mobiliteit en Vervoer.

De Raden vragen dat de behandeling en de verstrekking van inlichtingen uit deze databank gratis blijven voor de specifieke lijst van aanvragers² die vermeld worden in het huidige artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003. Daartoe behoren de secretariaten van de CRB en de NAR evenals de werknemers- en werkgeversorganisaties die lid zijn van deze Raden.

2.2 Het gratis verstrekken van data aan de secretariaten van de regionale ser's

Bovendien vragen de Raden dat de behandeling en de verstrekking van de inlichtingen uit de databank inzake woon-werkverkeer ook gratis zouden worden voor de secretariaten van de regionale sociaal-economische raden (Brupartners, CESE Wallonie en SERV). De data die in het kader van de federale diagnostiek woon-werkverkeer worden verzameld, zijn immers nuttig voor zowel het sociaal overleg inzake mobiliteit op de verschillende niveaus als voor het adviseren van de verschillende regeringen van dit land over hun mobiliteitsbeleid.

² Het betreft de volgende lijst van aanvragers uit 2003 (sommige bevoegdheden en instellingen zijn inmiddels van naam veranderd): de secretariaten van de CRB en de NAR evenals de vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers die lid zijn van deze Raden; de openbaarvervoeroperatoren (NMBS, De Lijn, TEC, MIVB); de minister die de Mobiliteit en het Vervoer in zijn bevoegdheid heeft; de minister die de Tewerkstelling in zijn bevoegdheid heeft; de minister die de Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Besturen in zijn bevoegdheid heeft; de minister die de Binnenlandse Zaken in zijn bevoegdheid heeft; de minister die de Landsverdediging in zijn bevoegdheid heeft; de gewestelijke regeringen; de gemeenten; provincies; het Planbureau; het Nationaal Instituut voor de Statistiek; het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid; het Waals Waarnemingscentrum voor de Mobiliteit.

2.3 De motivering en mobiliteitsdoelstelling van de data-aanvraag blijven vereisen

De Raden verwonderen zich over het feit dat de aanvraag van inlichtingen uit de databank inzake woon-werkverkeer volgens het ontwerp van koninklijk besluit niet langer gemotiveerd moet worden en ook niet langer als doelstelling het beheer van mobiliteit moet hebben.

De Raden herinneren eraan dat de federale diagnostiek woon-werkverkeer twee doelstellingen nastreeft: indicatoren en statistieken aanreiken ter ondersteuning van het mobiliteitsbeleid op verschillende niveaus en het mobiliteitsdebat binnen de ondernemingen en openbare instellingen via sociaal overleg stimuleren. Om te voorkomen dat de aangevraagde inlichtingen uit de databank inzake woon-werkverkeer voor andere dan mobiliteitsdoeleinden worden aangewend, vragen de Raden dat de vereiste die voorgeschreven wordt in het huidige artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003, nl. dat de aanvraag van inlichtingen gemotiveerd moet worden en als doelstelling het beheer van mobiliteit moet hebben, behouden blijft.

2.4 Beoordeling van het risico op schadeberokkening door de FOD Mobiliteit en Vervoer

Volgens het ontwerp van koninklijk besluit mag de aanvrager de verkregen inlichtingen uit de databank inzake woon-werkverkeer niet verspreiden als dat schade zou kunnen berokkenen aan een werkgever die op basis hiervan kan worden geïdentificeerd.

De Raden vinden dat het risico op schadeberokkening aan werkgevers beoordeeld moet worden door de FOD Mobiliteit en Vervoer die de databank inzake woon-werkverkeer beheert, en dus niet door de aanvrager zelf (zoals nu voorzien is in het ontwerp van koninklijk besluit).